103. številka. V Ljubljani, v ponedeljek, 9. maja 1910. XLIII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen: celo leto K 24·—, pol leta 12·—, četrt leta 6·—, na mesec 2·—

v upravništvu prejeman: celo leto K 22·—, pol leta 11·—, četrt leta 5·50, na mesec 1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (I. nadstropje levo), **telefon št. 34.**

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto K 25·—, pol leta 13·—, četrt leta 6·50, na mesec 2·30

za Nemčijo: celo leto K 28·—

za Ameriko in vse druge dežele: celo leto K 30·—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), **telefon št. 85**

Iz delovanja in gospodarstva idrijskega gerenta Zazule.

Na dnevnem redu zadnje seje idrijskega občinskega odbora dne 29. aprila t. l. je bil med drugim tudi računski zaključek občine za leto 1909. Ob tej priliki se je občinski odbor rad ali nerad moral baviti tudi z delovanjem bivšega klerikalnega gerenta Zazule. Gerentovo gospodarstvo kaže v jasni luči, kako znajo klerikalci izkoriščati javne zastope, kjer pridejo na površje, v svoje strankarske namene.

Zanimiv je tedaj za javnost govor odbornika Pegana pri zgoraj označeni seji občinskega odbora, ki se je prilično nastopno glasil:

Letni račun za 1909 izkazuje, da je morala občina plačati 697 K 71 v pravdnih stroškov. Gerent Zazula je zakrivil te troške. Pred leti je namreč pristaš klerikalne stranke mistificiral »Notranjca« na ta način, da je simuliral naprednjaka ter napadel na nesramen način pristaše narodno-napredne stranke. Naš tajnik je trdil, da ni v Idriji nihče znožen takega dejanja nego Zazula, in ko mu je uredništvo »Notranjca« doposlalo rokopis, je prišel do prepričanja, da se o Zazuli ni motil. Javno ga je ožigosal kot mistifikatorja, ponarejevalca podpisov in kot zlobneža, ki pod tujo krinko krade čast poštenim ljudem. Zazula ni tožil, kar bi bil storil vsak poštenjak — ampak maščeval se je — in je brez uvedbe disciplinarnega postopanja, kakor ga predpisuje službena pragmatika, tajnika iz službe zapodil. Tajnik je tožil in naravno tudi zmagal v vseh treh instancah, in ker je občina v procesu propadla — mora plačati tožne stroške.

To je v kratkem zgodovina te pravde. Vprašanje nastane, je li občina opravičena zahtevati povračilo onih izdatkov, ki jih je povzročil Zazula protizakonito in edino le v namenu, da si ohladi jezo nad političnim nasprotnikom. To vprašanje naj rešita deželna vlada in deželni odbor, ki sta Zazuli poverila gospodarstvo našega občinskega imetja.

Dalje bi ne bilo prav, ako bi občinski odbor prezrl postavko v znesku 551 K 10 v, ki jo je porabil gerent Zazula za zgradbo nekega jarka iz realke v Nikavo. Po tem jarku, ki je večinoma izpeljan nad površjem ceste, naj bi se odvajale fekalije iz realčnega poslopja in odlagale neposredno pred grajskim vhodom. Komisija odnosno veščaki, ki so si ogledali to genijalno gerentovo delo, so prepovedali uporabo jarka. Ker je torej jarek neraben, so bili stavbni stroški nepotrebni. Ti stroški bi se pa prihranili, če bi postopal gerent Zazula v zmislu zakona in si bi predno je pričel zidati, pridobil v to potrebno oblastveno dovoljenje. Tega pa ni storil — ampak je kar na svojo roko, torej gotovo tudi na svojo odgovornost zidal, kar se danes uporabiti ne more niti ne sme. Zato naj vlada in deželni odbor odločita, kdo naj to škodo občini povrne.

Tudi žarnic ne odpustim gerentu Zazuli. Stroški za ta eksperiment znašajo 536 K. Morebiti bo kdo trdil, da ni imel gerent Zazula v tem slučaju slabega ali hudobnega namena — ampak, da je hotel razsvetljavo našega mesta, ki je v resnici poprave vredna, izboljšati in je v to svrho naročil nad sto dragih žarnic, ki so pa v osmih dneh pregorele. To ni zloba — ampak nesreča. No, res ni zloba, a tudi ne nesreča temveč neumnost. Namesto, da je gerent Zazula poskušal svoj eksperiment z vsemi javnimi svetilkami, naj bi bil to storil pri petih — desetih žarnicah in prihranil bi bil občini občutno škodo — sebi pa blamažo.

Kar pa je gerent Zazula zakrivil z menjavo občinske in Štrossove hiše, spominja že na kazenski zakon. Posestnici Štrossovi se je pričela hiša podirati, odnosno nagibati in v zemljo udirati. Posestnica opazuje to in pride do zaključka, da se hiša radi tega udira, ker je pod njo izpeljan rov. Erar je kriv, in spustila se je v pravdo z erarjem. Toda pravda je končala nesrečno za Štrossovo. Bilo je treba plačati več tisočakov pravdnih in komisijskih troškov. Skratka, ta tožba je Štrossovo družino ugonobila, ker bi pravdni troški in že prejšnji dolg izčrpali Štrossovih premoženje.

A glej čuda! Komaj je došel glas z Dunaja, da je pravda izgubljena — vknjiži klerikalna Ljudska hranilnica in posojilnica v Idriji na Štrossovo imetje toliko posojila, da je bremenilo to komaj 3000 K vredno posestvo celih 8000 K. Še le tedaj zahteva finančna prokuratura plačilo in ker ni plačila vknjižbo svojih tožnih troškov v okroglem znesku 1700 K. Ta terjatev je bila izgubljena in že so se nekateri smejali v pest, češ, da bo erar sam trpel tožne troške. Toda finančna prokuratura je posegla po kazenskem zakonu, ker je slutila goljufijo. Te grožnje so se pa tisti nekaterniki, ki so se prej v pest smejali — prestrašili, srce jim je zlezlo v hlače — in glejte novo čudo, drugi dan je Stross plačal finančno prokuraturo, svojega zastopnika in še mu je nekaj ostalo od tistega denarja, ki ga mu je dala »Ljudska« na njegovo podrto hišo.

Terjatev »Ljudske posojilnice«, ki je znašala približno 5000 K in ki je bila vknjižena na drugem mestu pri Strossovem posestvu — ni imela prav nobenega pokritja. Jaz ne bi dal počenega groša za vse tiste intabulirane tisočake, ker sem bil prepričan, kakor vsak drugi, da je ta denar izgubljen. Naravno da je bila »Ljudska« v hudi zadregi, ker bi odboru opravičeno očitali člani, da ne zna s tujim denarjem varčno in pametno gospodariti.

Iz te hude zadrege je rešil »Ljudsko posojinico« gerent Zazula. Ponudil je Strossovi v zameno občinsko hišo, ki je brat bratu vredna 20.000 K in je izvršil to transakcijo tako, da bi človek dvomil o istinitosti govorice, da je bil Zazula vsled pameti penzijoniran.

Ukazal in naročil je svojemu uradniku, da mora ceniti obe hiši Štrossovo in občinsko; a občinsko hišo mora tako in tako ceniti in ne drugače, ker bi mož, ako bi smel ceniti po svoji vesti — cenil hišo na 20.000 K, dočim jo je moral po Zazulovem naročilu ceniti samo po zadnjih dohodkih na 10.000 K. To izsiljeno, z zlorabo uradne oblasti zagrešeno cenitev je predložil Zazula deželnemu odboru, ki je zaupajoč v istinitost elaborata, zamenjavo potrdil, proti doplačilu 5900 K. Na ta način je rešil Zazula klerikano ljudsko posojilnico, ki je hitela svojo falitno terjatev vknjižiti na I. stavek občinske hiše. Toda s tem je občina oškodovana za najmanj 10.000 K in če pomislimo, da se je ta transakcija vršila na podlagi naročene in neistinite cenitve — tedaj naj preiskuje c. kr. državno pravdništvo, ni li zakrivil gerent Zazula s to mešetarijo kaznjivo dejanje.

Predlagam torej, da poda županstvo o menjavi Štrossove in mestne hiše natanko poročilo državnemu pravdništvu v Ljubljani s prošnjo, da zadevo preišče.

Predlog je bil soglasno sprejet proti edinemu glasu klerikalnega virilista.

Idrijčani lahko iz tega spoznajo, kako bi klerikalci delali v občini, če bi jo dobili v svoje roke. Sedem mesecev je gospodaril gerent, a tako ogromno škodo napravil občini. Kaj bi se zgodilo še le, če bi imeli klerikalci občino dalj časa v svojih rokah.

Radovedni pa smo, kaj poreče deželni odbor in deželna vlada, ki sta postavila takega gerenta!

Umrli kralj — novi kralj.

S kraljem Edvardom je umrl najmogočnejši vladar sedanje dobe. Angleška je s svojimi kolonijami največja država na svetu; sedemkrat je večja kakor je bil rimski imperij. Nikdar ni še svet videl tako velikanske države. Umrli kralj je to moč v najkritičnejših časih znamenito utrdil in povečal s spretno sklenjenimi alijancami, ki so največje jamstvo svetovnega miru.

Ves svet priznava izredne državniške zmožnosti pokojnega kralja in velikanske uspehe, ki jih je dosegel za svojo državo in za svetovni mir.

Na umrlem kralju se je videlo, da more imeti tudi strogo ustavno vladajoč kralj velikanski vpliv na politiko svoje države, čeprav je po črkah ustave samo reprezentant ljudske suverenosti. So države, kjer tega ne priznavajo, kjer pa vzlic temu ne delajo ravno srečne politike.

Umrli angleški kralj je bil slovanskim narodom nad vse simpatičen. A tudi Avstrija se ga lahko s hvaležnostjo spominja, zakaj samo angleškemu posredovanju se je zahvaliti, da marca meseca leta 1909. povodom aneksije Bosne in Hercegovine ni nastala vojna.

Kaj je bil umrli kralj svojemu narodu, kako ljubezen in zaupanje je užival, to se vidi šele sedaj tudi širom sveta, ko je za vedno zatisnil oči. Nič tega ne karakterizira bolje, kakor stališče načelnih nasprotnikov monarhizma. Socijalni demokratje so načeloma republikanci in načeloma nasprotniki vseh vladarjev. A vender je socijalnodemokratični vodja Viljem Broks na dan kraljeve smrti na nekem javnem shodu v Londonu rekel: »Vem in čutim to v dnu svojega srca, da je kralj največji državnik, kar jih ima sedaj svet. Svetovni mir je v njegovih rokah popolnoma varen. Vem, da skrbi za občni blagor in za blagostanje ubožnega moža. On je v resnici oče nas vseh. Molim iz dna svojega srca, da bi nam bil ohranjen.

In pozval je zborovalce, naj zapojo angleško himno »Bog varuj kralja«.

Kje je vladar na svetu, ki bi bil kaj takega doživel od načelnih nasprotnikov monarhizma? Ta dogodek pojasnuje velikansko popularnost umrlega kralja bolj, kakor bi to mogel najdaljši spis.

Kdaj bo pogreb umrlega kralja še ni določeno.

Novi kralj Juri V., sin umrlega kralja Edvarda, je že prevzel vlado. Kralj Juri je 45 let star in je bil za kraljevski poklic kar najskrbneje vzgojen in je vsestransko informiran in podučen. Kot izkušen mož bo torej prevzel vlado. Kralj Juri, ki je nekoliko bolehen, ima posebno ljubezen za mornarico. Po zunanjosti je kralj Juri čudovito podoben ruskemu carju, kar pač prihaja od tod, da sta mati ruskega carja in mati angleškega kralja Jurja sestri. Kralj Juri in car Nikolaj sta torej bratranca.

Kralj Juri je poročen z vojvodinjo Teck, s katero ima pet sinov in eno hčerko. Nova kraljica je zelo popularna: odlikuje se po posebni lepoti in veliki ljubeznivosti in živahnosti.

Po angleški ustavi se snide parlament v slučaju kraljeve smrti takoj in sicer avtomatično, ne da bi bil sklican. Sešel se je parlament že v soboto, da stori prisego zvestobe in čuje naznanilo, da je novi kralj prevzel vladanje.

Prememba na angleškem prestolu ne bo provzročila premeb v političnem sistemu. Smer angleške politike je za desetletja določena, in se ne bo predrugačila, že ker izvira iz potreb in koristi angleškega imperija.

Parlament.

Nemci in sprememba poslovnika.

O reformi poslovnika je debatirala v petek »Nemška nac. zveza«. Posl. Wolf je dejal, da se Nemci iz Češkega ne smejo zavzemati za reformo poslovnika, ker bi jim vzela prosto roko nasproti vladi in drugim strankam. Proti temu se je ogla-

LISTEK.

Kralj Edvard VII.

Skoro štirideset let je bil kralj Edvard stalna figura v vseh humorističnih listih evropskih in ameriških. Vse se je iz njega norca delalo, nihče ga ni hotel smatrati resnim in marsikdo je obžaloval Angleško, da dobi enkrat takega kralja.

Vedelo se je, da se je v mladih letih jako malo učil. Bil je sicer na imenitnih angleških visokih šolah, a z znanostmi se je ukvarjal kar mogoče malo in je kar mogoče hitro pozabil, kar se je bil naučil.

Komaj je dorasel, je postal polkovnik in je seveda hitro avanziral do feldmaršala, dasi se ni z vojaškimi vedami in vajami prav nič ukvarjal. Pravijo, da se je enkrat-samkrat udeležil neke vojaške vaje, nakar je postal feldmaršal, potem pa je oblekel svojo uniformo samo, kadar so ga v to prisilile reprezentacijske dolžnosti.

Ko je bil majhen, so ga učili tudi spoznavati in ljubiti umetnost, a prijelo se ga je jako malo. Glasbe ni ljubil, pri operah in koncertih se je dolgočasil, romanov in pesmi ni bral, v razstavah in galerijah je zeval. Ljubil je samo vesele gledališke predstave, tingeltangle in balet.

Ko je postal sam svoj gospodar, je začel uživati življenje. Dobrih štirideset let je bil kralj vseh lahkoživcev. Bil je kralj mode in kralj kvartopircev in vsak čas je bilo čitati o kakih novih aferah in škandalih, v katere je bil zapleten.

Njegova mati, kraljica Viktorija, je obupavala nad svojim sinom. Sodila je, da ne bo za nobeno delo in da bo slab kralj. To je bil vzrok, da mu ni pripustila, vtikati se le količkaj v vladarske zadeve. Kot prestolonaslednik ni imel drugih pravic in dolžnosti, kakor da je nadomeščal kraljico Viktorijo v njenih reprezentacijskih dolžnostih, sicer pa ni imel niti najmanjega vpogleda v politične zadeve.

To je bil vzrok, da je kot prestolonaslednik raje živel v Parizu, kakor na Angleškem. Poznal je Pariz bolje, kakor London. V Parizu je imel svoje ljubice, v Parizu je delal dolgove, ki so bili dostikrat velikanski, v Parizu je kvartal. Na Angleškem je bil vedno prestolonaslednik.

Svoje dni je znameniti angleški časnikar, Stead, razkril velikanski škandal v Londonu. Pojasnil je v posebni knjigi skrivno rufijanstvo, ki se je tam sistematično negovalo in čigar žrtve so bile nedoletne deklice. Dolžil je tudi takratnega prestolonaslednika, da je bil član tiste družbe, ki se je bavila z nedoletnimi deklicami in svet je to verjel, ker se takratni prestolonaslednik ni nič branil.

Pred nekaj leti je isti založnik, ki je izdal Steadov spis, obelodanil knjigo, s katero je hudo kompromitiral kraljico Viktorijo. Ta je veljala za zelo krepostno ženo in pisalo se je, da svojega moža, princa Alberta Koburžana, ni nikdar mogla pozabiti. A izkazalo se je, da je imela na stara leta nežna nagnenja do svojega prvega lakaja, Jona Browna.

Ko je izšla ta, tedaj že mrtvo kraljico Viktorijo kompromitujoča knjiga, je bila ogorčena vsa Anglež ka. Samo ne kralj Edvard. Ta se je smejal, kakor se je smejal takrat, ko je izšla Steadova knjiga. Zanimal se je, kako kupčijo je napravil založnik, in ko je čul, da je kupčija sijajna, je dejal: »Kupčija je merilo za pristnost ogorčenja. Kralji in kraljice so ravno tako od mesa in krvi, kakor drugi ljudje.«

Da, kralj Edvard ni prav verjel v moralo in se zanjo ni dosti menil. A bil je vzlic temu velik mož.

V časih, ko je bil prestolonaslednik, je spoznal svet in to ga je bolj izobrazilo, kakor vse knjige. Imel je stike z vsemi krogi, s politiki in s finančnjki, z aristokrati in plebejci, občeval je s princesinjami in balerinami, z meščankami in lahkoživkami in si pridobil vse drugačno poznanje človeških lastnosti in slabosti in razmer, kakor navadni princi.

In bil je bistra glava. V njegovih žilah je tekla kri Koburžanov. To je rod izredne nadarjenosti. Iz tega rodu je bil umrli belgijski kralj Leopold II., eden največjih spekulantov minolih sto let, iz tega rodu je bolgarski kralj Ferdinand, eden največjih diplomatov sedanje dobe. Iz tega rodu je bil tudi umrlega kralja Edvarda oče, princ Albert, soprog kraljice Viktorije. Bil je genijalni diplomat, spreten financijer in dalekoviden politik. Mnogo njegovih lastnosti je podedoval njegov sin, sedaj umrli kralj Edvard, zlasti politično dalekovidnost in diplomatično spretnost.

Za časa, ko je bil kralj Edvard še prestolonaslednik, je bila znana le ena njegova dobra lastnost: da je izredno ljubeznjiv človek, ki se zna vsakemu prikupiti. Ta njegova ljubeznivost mu je bila v veliko pomoč. Njemu so Angleži vse odpustili, njemu niso ničesar zamerili. Tej ljubeznivosti in dobrosrčnosti se je tudi imel zahvaliti, da je imel mnogo in zvestih prijateljev.

Med prijatelje pokojnega kralja je tudi štel rajnkega avstrijskega prestolonaslednika, nadvojvoda Rudolfa, in rajnkega očeta sedanjega nemškega cesarja. Kralj Edvard je bil stric sedanjega nemškega cesarja, a trpeti ga ni nikdar mogel, kakor je imel rad svojo sestro Viktorijo, mater cesarja Viljema.

Avstro-ogrsko monarhijo je kralj Edvard mnogokrat obiskal. Prihajal je k nam kot prestolonaslednik, najraje na lov. Na Ogrskem je imel v osebi grofa Festeticza dobrega prijatelja. Festeticzeva žena, ki je ločena žena kneza monaškega in rojena Angležinja iz rodbine Hamilton, je bila že izza mladih let posebna prijateljica kralja Edvarda. Kot kralj je Edvard do l. 1898. hodil rad na obisk k našemu cesarju v Ischl, odkoder se je hodil zdravit v Marijine vari na Češko. Po aneksiji Bosne pa so ti obiski nehali . . .

Štirideset let se je ves svet iz debelega lahkoživca, s plešasto glavo, norca delal, ves svet se je Edvardu kot prestolonasledniku smejal, a ta mož je ljudi preklicano hitro naučil kozjih molitvic, da jim je smeh prešel za vedno. Kakor se je »nori Henrik«, čim je prevzel vlado, spremenil v zmagovitega vojskovodjo, Henrika V., tako se je Edvard iz lahkoživega prestolonaslednika premenil čez noč v enega največjih, najmogočnejših in najsrečnejših vladarjev, po katerem resnično in globoko žaluje največji narod na svetu.

silo več govornikov, ki so izvajali, da so Nemci dovolj močni, da se jim bati kakega nasilstva vsled spremembe poslovnika.

Laška pravna fakulteta.

»Poljska korespondenca« piše: V proračunskem odseku se reši vprašanje laške pravne fakultete po Binkoštih. Medtem, ko vladna predloga zahteva kot sedež Dunaj, je večina zbornice pripravljena ugoditi želji Italijanov in se odločiti za Trst. Čuje se, da imajo odločilni krogi proti tej želji še vedno pomisleke, da bi bila laška univerza v Trstu torišče iredentizma in da bi število jugoslovanskih akademikov na tej visoki šoli bilo prav kmalu enako številu laških.

Vse to — kar se bo gotovo izpolnilo — daje povod za nove skrbi, namreč da postane tržaška univerza vir nacijonalnih prepirov med dijaki in da bo tudi sicer delala neprilike. Odmev v prijateljski kraljevini bi ne izostal, t. j. protiavstrijske demonstracije bi bile neizogibna posledica. Da se izogne tem konsekvencam, bi bilo torej vendar bolje odločiti se za Dunaj in v razpravah proračunskega odseka ne bo manjkalo takih ugovorov. Sicer pa je razpoloženje v gosposki zbornici splošno proti fakulteti v Trstu.

Sprejem ljubljanskih izletnikov v Trstu.

Iz Trsta, 8. maja.

Vzlic neprikladni zgodnji uri, je prihitela danes, ob 7. zjutraj, velikanska množica tržaških Slovencev k sprejemu milih gostov iz središča Slovenije, bele Ljubljane, na južni kolodvor.

Točno ob sedmih in deset minut je prisopihal posebni vlak ljubljanskih izletnikov »Narodne delavske organizacije« na tržaško postajo. Na peronu čakajoče občinstvo in zastopstvo tržaške »Narodne delavske organizacije« z zastavo, je prihajajoči vlak pozdravljalo z živio - klici in z mahanjem z robci, medtem ko je godba igrala »Naprej zastava Slave«. — Med čakajočimi na peronu smo opazili tudi državnega poslanca dr. Rybařa, ki je ravno prišel z Dunaja, predsednika političnega društva »Edinost«, dr. Vilfana, dr. Gregorina, dr. Brnčiča itd.

V imenu »Narodne delavske organizacije« je došle goste pozdravil predsednik, tovariš Kranjc, želeč ljubljanskim tovarišem na tržaških tleh dobro došli. — Zahvalil se je predsednik ljubljanske »Narodne delavske organizacije« tovariš Juvan in vajenec Drenovc.

Ko so Ljubljančanje zapuščali peron in izšli pred kolodvor, jih je tam nahajajoča se slovenska masa navdušeno pozdravila z živio - klici, ploskanjem in mahanjem z robci. — Nato se je na čelu godbe in zastave »Narodne delavske organizacije« razvrstil velikanski sprevod. Tržaški Slovenci so goste v sklenjenih vrstah spremljali po Kolodvorskem trgu, ulici »Ghega« na Vojaški trg pred »Narodni dom«. Ogromna množica je popolnoma pokrila širni Vojaški trg, tako, da je moral električni tramvaj začasno prenehati s cirkulacijo. — Pred »Narodnim domom« so bili Ljubljančani zopet predmet prisrčnih ovacij. — Med neprestanimi živio - klici in med sviranjem godbe so odhajali gosti v veliko dvorano »Narodnega doma«, kamor jim je sledilo veliko Tržačanov, tako, da je bila dvorana na mah natlačeno polna. Tu je Ljubljančane oficijalno pozdravil v imenu »Narodne delavske organizacije« gosp. dr. Brnčič, ki je obenem tudi prečital pismo, naslovljeno na izletnike od bolnega predsednika »Narodne delavske organizacije«, gosp. dr. Mandiča. Temu pismu so sledile burne ovacije.

Nato je došle goste v imenu tržaških Slovencev pozdravil tržaški državni poslanec, gosp. dr. Rybař, rekši, da tržaški Slovenci vsikdar z odprtim srcem sprejmejo slovanske, semkaj došle goste, ki si hočejo ogledati prekrasno tržaško mesto z divno Adrijo, ali med vsemi so jim vsikdar najmilejši Ljubljančani, kateri tudi vsikdar sprejemajo tržaške Slovence z odprtim slovenskim srcem in milim bratskim pozdravom, ko ti poslednji pohite v središče Slovenije.

Že prva vaša stopinja v naše mesto — je zaklical govornik — vam je dokazala, da ste prišli med svoje brate, ki vas ljubijo in v duhu objemajo. Prišli ste med brate, ki zastavljajo vse svoje sile in moči, da jih narodni nasprotnik ne odtisne od njih Adrije, da si utrde na tej prevažni točki svojo narodno in gospodarsko pozicijo. Kakor je svoj čas naše kmečko ljudstvo zrušilo moč tiranskih graščakov, tako bo naše krepko ljudstvo, naše zavedajoče se narodno delavstvo, zrušilo moč nam sovražnega tujega kapitalizma, ki ima danes v rokah tržaško gospodarstvo! Vi bratje iz središča Slovenije, želim vam obilo zabave med nami. Ponesite seboj kar boste videli dobrega, pustite pa, kar bi ne bilo koristnega. Tudi mi se trudimo, da ločujemo kolikor mogoče slabo od dobrega. Zabranjujemo, da se ne zaseje preveč ljulike med pšenico. Živeli Ljubljančanje! Dr. Rybářovem govoru je sledil buren aplavz.

Za krasen sprejem se je zahvalil v vnesenih besedah predsednik ljubljanske »Narodne delavske organizacije«, Juvan, rekši da tržaški Slovenci žanjejo vsled svojega čistega rodoljubja in neustrašene borbe za svoj obstanek ob Adriji ljubav in občudovanje vse Slavije. Ta krasen sprejem, ki ste ga nam priredili, je rekel govornik, nam priča o vaši zavednosti, nam priča, da je na tržaški ulici gospodar tudi Slovenec, da veliki Trst ni več ono, kar je bil, namreč — italijansko, temveč tudi Slovensko mesto, k čemur je pa v prvi vrsti pripomoglo zavedno narodno delavstvo. Govorili so še: predsednik ljubljanskih vajencev, Siark, odbornik ljubljanske »Narodne delavske organizacije«, tovariš Škrlj, in gospa Juvanova, ki je v imenu Ljubljančank, posebno še v imenu delavk »Narodne delavske organizacije« pozdravila tržaške Slovence in pripela venec z narodnimi trakovi na zastavo »N. d. o.«. Vsi ti govori so bili sprejeti z navdušenjem.

Na to so Tržačani med pevanjem »Hej Slovani« in živio-klici zapuščali veliko dvorano, a ljubljanski gostje so bili odvedeni pa v določene gostilne, kjer je bil zanje že pripravljen zajutrk

Na to je sledilo ogledovanje mesta, proste luke, Lloydovega arsenala, ladjedelnice in raznih velikih tovaren. Popoldne je bila pri Sv. M. Magdaleni zgornji velika ljudska veselica, zvečer pa predstava v »Narodnem domu«. Ljubljančani so bili povsod premet prisrčnih ovacij, o čemur vam bomo še posebej poročali.

Tržaška »Edinost« je na uvodnem mestu pozdravila ljubljanske goste.

Bralno pevsko društvo „Ladija“ v Devinu.

Letos bo 10 let, odkar so devinski Slovenci prodrli led životarenja in ustanovili društvo, ki naj jih privede do skupnega dela, omike in napredka. Devin, jezikovno mešana vasica — $^2/_3$ Slovencev in $^1/_3$ Italijanov — je naša obmorska narodna trdnjava in ne sme pasti iz naših rok! V Devinu je bila doma Jurčičeva »Lepa Vida«, pesnik Aškerc je tu nabiral gradiva za solnčne »Jadranske bisere«. V Devinu najdejo najimenitnejši slikarji motivov svojim umotvorom. Seveda pa privabi krasna devinska okolica tudi mnogo tujcev, ki se hočejo v Devinu vedno bolj udomačiti in zahtevajo vedno več pravic. Naše društvo »Ladija« si je zastavilo nalogo čuvati slovenske pravice, negovati slovensko petje in širiti slovensko časopisje. Lahko rečemo, da smo v prvih desetih letih napredovali in utrdili narodno zavest. Da bi ostala trajna, sklenili smo ob desetletnici obstanka našega društva **razviti zastavo,** prapor, pod katerim hočemo Ladijaši braniti narodne koristi.

Pozivljemo vsa zavedna društva, da se kolikor mogoče v obilnem številu udeleže devinskega narodnega praznika.

Bodisi pevska, bodisi druga narodna društva, ki bi bila pripravljena sodelovati, naj blagovolijo podpisanemu odboru najkesneje do 15. julija doposlati svoje načrte, da bo mogoče razne točke primerno urediti.

V nadi, da se odzove našemu pozivu mnogo društev in tako povzdigne praznik do impozantnosti kličemo:

Do prisrčnega svidenja!

Za odbor: **Ivan Pless,** predsednik.

Radodarne doneske hvaležno sprejema g. Miroslav Pless, Devin.

Koncert v Mariboru.

(Iz Maribora.)

Lepo napredujoče »Glasbeno društvo v Mariboru« je priredilo v soboto 7. t. m. na korist dijaški kuhinji koncert z izbranim sporedom. Ta koncert je podal občinstvu nepozaben umetniški užitek, ki je pred vsem zasluga koncertne pevke gospe **Jeanete plem. Foedranspergove** iz Ljubljane, ki se je na tem koncertu izkazala kot izredna umetnica, kot pevka, kateri je brez dvoma zagotovljena še sijajna umetniška bodočnost.

Dvorana je bila natlačeno polna in oduševljeno občinstvo je prirejevalo gospe pl. Foedranspergovi navdušene in polne vse priznanje.

Gospa pl. Foedranspergova je pela najprej megalno arijo iz Haydnovega »Stvarjenja« in štiri pesmi, dve izviren slovenski, lepo Parmove »Poslednjo noč« in ljubko Ipavčevo »Ciganko Marijo«, potem pa pestri Goldmarkov »Studenček« in prelestno Griegovo pesem »Jaz ljubim te.«

Krasni, kot čist metal zveneči, v vseh legah enaki, čudovito uglajeni organ gospe plem. Foedranspergove je izborno šolan — kakor smo čuli je gospa gojenka mojstra Hubada in mu dela največjo čast — a ker je tudi prednašanje diskretno, a čuvstveno in lepo umerjeno, je pač naravno, da je bilo vse občinstvo kar očarano in je dalo burnega izraza svojemu oduševljenju.

Gospe plem. Foedranspergovi je bilo izročenih več šopkov, a splošna je želja, da bi to odlično umetnico kmalu zopet slišali.

Najlepše priznanje gre tudi orkestru, ki je absolviral svoj izbrani program, obsezajoč same znamenite skladbe, s pravo virtuoznostjo ter žel vsestransko viharno priznanje.

Dnevne vesti.

+ **Za spoznanje škofa Slomška** so si klerikalci v zadnjih tednih pridobili največjih zaslug, za kar jim moramo biti vsi napredni Slovenci od srca hvaležni. Poznali smo Slomška samo kot narodnjaka, sedaj ga poznamo tudi kot klerikalca. In kakšen je bil! Ne samo, da je liberalce **psoval,** da so **lažnjivci, opravljivci, oderuhi, goljufi** in **sleparji,** ter jih imenoval **druhal.** Imenoval jih je tudi **satanove pomagače, ki bi radi vernemu ljudstvu pravo katoliško vero iz srca iztrgali.** Torej prav kakor kak pobesnel misijonar na kmetih. In s takim škofom smo naprednjaki uganjali pravo malikovanje! »Slovenec« naznanja, da bodo klerikalci v Slomškovem duhu delali. Živo si predstavljamo, kakšno bo to delo v Slomškovem duhu in zdaj tudi umejemo, zakaj so si klerikalni učitelji izbrali Slomška za patrona svoje organizacije. Slomšek je psoval liberalce z najmastnejšemi psovkami, ker so **šolo odvzeli cerkvi** in jo izročili **državi** ter iz **farovških hlapcev** napravili **svobodne učitelje.** Klerikalni učitelji pa bi radi zopet postali farovški hlapci in šolo spravili pod cerkveno oblast. Za take ljudi je Slomšek res **pravi patron.**

+ **Klerikalna modrost.** Sokolski izleti so zelo velikega narodnega pomena, kajti povsod krepe in utrjajo narodno zavednost in jo bude tudi pri mlačnih ljudeh. To se je pokazalo v zadnjih tridesetih letih tako jasno, da o tem sploh ni treba govoriti. Zdaj pa so klerikalci iztaknili, da sokolski zleti na Koroško **škodujejo** narodni stvari! Menimo, da narodni stvari na Koroškem vse bolj škoduje **klerikalizem,** kakor sokolski zleti. Saj ve vsakdo, da **nazaduje slovenstvo na Koroškem poglavitno zaradi tega, ker je v službi klerikalizma.** Dejstvo je, da na Koroškem ni tal za klerikalizem in da raste moč nemštva poglavitno zaradi tega, ker je na tisoče Slovencev, ki hodijo raje z naprednimi Nemci, kakor da bi se dali zlorabljati za klerikalne namene. Žalostno je, da ljudje tako lahko zapuste narodno stališče, a tako je in pomagati se ne da drugače, **kakor da puste koroški Slovenci klerikalizem na stran in se postavijo na narodno stališče,** kakor so je nekdaj zavzemali in ki se je **dobro** obneslo, kajti v tistih časih so Slovenci na Koroškem **napredovali,** sedaj pa, uslužbeni klerikalizmu, samo nazadujejo in propadajo. Za slovensko stvar na Koroškem se je klerikalizem izkazal kot prava nesreča in kdor hoče slovenski stvari na Koroškem koristiti, mora začeti vse delo v **naprednem** in **narodnem smislu.** Zato pa Sokol ne bo nehal truditi se, da zanese sokolsko misel tudi na Koroško, pa naj se klerikalci magari na glavo postavijo.

+ **Oddaja javnih del v Celju.** Piše se nam iz Celja: Občinska uprava v Celju stoji dosledno in neizprosno na stališču, da pri javnih delih **ne sme priti nihče v poštev, kdor ni Nemec.** V ta namen in da bi kak slovenski obrtnik ne hodil nemškim obrtnikom v zelnik, se v Celju javna dela sploh ne razpisujejo. Občinska uprava pokliče nemške obrtnike in se zmeni z njimi za cene ter jim potem razdeli delo. Tako v Celju slovenski obrtnik sploh ne pride v poštev. Dočim izvršujejo Nemci v Celju to načelo z največjo brezobzirnostjo, kriče ti isti Nemci na vse grlo če se da na pr. v Ljubljani prednost slovenskemu obrtniku pred nemškim. Kadar bodo Nemci dober izgled dajali, takrat bodo smeli zabavljati, sedaj pa naj bodo kar lepo tiho.

+ **Volitve v slovenjgraški okrajni zastop** se vrše v najkrajšem času. Doslej je bilo v okrajnem zastopu 17 Nemcev in 15 Slovencev. Vendar so Slovenci sami krivi, da imajo Nemci več članov v zastopu, ker so v kmečkih občinah izvolili Nemca Güntherja, ki je tudi načelnik okrajnega zastopa. Da bi se pri bližajočih volitvah volili samo zavedni Slovenci, sklicali sta obe slovenski stranki pretečeno soboto v slovenjgraški Narodni dom volilni shod. Toda žal, med strankama ni prišlo do nikakega sporazuma. Günther se je baje s svojimi svečami tako prikupil pobožnim Slovencem, da ga nameravajo zopet voliti v okr. zastop. Nemci bi Slovenca nikdar ne volili, ampak slovenska možatost je taka, da se bogu smili!

+ **Avstrijska enakopravnost.** »Volksrat« za X. okraj na Dunaju je razposlal te dni okrožnice, v katerih posiva trgovce in podjetnike v navedenem okraju, naj nemudoma odpuste vse češke uslužbence in naj takoj odstranijo vse morebitne češke napise. Dunajsko državno pravdništvo pa vsega tega ne vidi. — Dne 4. t. m. je pa sklenil okrajni zastop X. mestnega okraja, da morajo vsi trgovci in obrtniki v imenovanem okraju odstraniti češke napise. Radovedni smo, kaj bi storila vlada, če bi ljubljanski občinski svet sklenil, da morajo izginiti iz Ljubljane vsi nemški napisi. Skoro gotovo bi se pokazala dvojna avstrijska mera.

+ **»Südmarka«** je imela v soboto v Lincu svoj občni zbor. Društvo je v minolem letu pridobilo 15.000 članov, tako da jih ima sedaj 70.646. Dohodki so narasli za več kakor 100.000 K. Občni zbor je sklenil, da društvo vsled uspeha Roseggerjevega sklada ne bo več dajalo denarja za šolske namene, nego bo vse svoje moči posvetilo naseljevanju in podpiranju nemških trgovcev in obrtnikov med Slovenci ter nakupovanju slovenskih zemljišč, na katerih bo naseljevalo Nemce. Za nakupovanje slovenskih zemljišč bo društvo porabljalo 50% vseh svojih dohodkov.

+ **Na poučnem potovanju v primorske dežele** se nahajajo razni višji ministrski uradniki v družbi še druge gospode pod vodstvom znanega nacionalnega ekonoma univerzitetnega profesorja dr. Filipovića. — Včeraj zvečer so dospeli v Gorico. Lahi so si znali to potovanje prikrojiti tako, **da je gospoda z Dunaja videla le Furlanijo, Slovencev nič.** Obiščejo na Goriškem razne furlanske kraje, **slovenskega pa nobenega.** Referirali bodo torej le o Lahih, o Slovencih ne bodo vedeli kaj povedati. In vendar je potovanje v zvezi z znano vladno gospodarsko akcijo za primorske dežele. Tako je pač na Goriškem pod zvezdo zveze Pajer - Gregorčič. Laški liberalci gospodarijo v deželni hiši in v trgovsko - obrtni zbornici absolutno in kot taki odrivajo Slovence v stran, kjer le morejo. Zavezniki na slovenski strani se temu ne upirajo.

+ **Dopolnilna državnozborska volitev v Gorici** je razpisana na dan 26. junija t. l., če bo potreba ožje volitve, se bo vršila dne 3. julija. Kandidat laške liberalne stranke bo najbrže deželni uradnik in deželni poslanec dr. Al. Pettarin. Protikandidata skoro gotovo ne bo nobenega.

— **K obrambnemu skladu družbe sv. Cirila in Metoda** so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 678. Hranilnica in posojilnica v Ajdovščini (plačala 200 K); 679. Mankoč Ivan v Trstu (plačal 200 K); 680. Mankoč Radoslav v Trstu (plačal 200 K); 681. Knavs Janko v Trstu (plačal 200 K); 682. Trnovec Vladko v Trstu (plačal 200 K); 683. Ivan Možina, nadučitelj v p. v Krčevini pri Ptuju (plačal 50 K); 684. Neimenovani v Radovljici po g. L. Fürsagerju (plačal 200 K); 685. dr. Albert Kramer iz Trbovelj; 686. Neimenovani iz Ljubljane (plačal 200 kron); 687. Občina: »Sej je vse glih« v Radovljici (plačala 200 K).

— **»Ko mene več ne bo . . .«** V korist družbi sv. Cirila in Metoda zavarovali so se zopet trije rodoljubi pri »Prvi češki splošni delniški zavarovalnici v Trstu« za skupni znesek 2500 K. Hvala iskrena!

— **Odvetniški izpit** je napravil pred c. kr. višjim dež. sodiščem v Gradcu gosp. dr. Emil Staré, ki otvori v kratkem svojo odvetniško pisarno v Ljubljani.

— **Slovensko gledališče.** »Plzeňské listy« pišejo, da je od mestnega plzenjskega gledališča angažiran na slovensko gledališče v Ljubljani za prve vloge mladostnih ljubimcev gospod Vladimir Šimáček.

— **»Ljubljanska sokolska župa«.** Včeraj dopoldne se je vršil v Narodnem domu ob zelo dobri udeležbi ustanovni občni zbor »Ljubljanske sokolske župe«. V imenu pripravljalnega odbora je poročal dr. Murnik. V sokolski župi ljubljanski je včlanjen ljubljanski »Sokol«, potem sokolska društva v Domžalah, na Igu, v Šiški, na Vrhniki in »Sokol« na Viču z odsekom v Notranjih Goricah ter »Slovensko telovadno društvo« v Ljubljani. Župa šteje nad 800 članov. — Pri nato vršečih se volitvah so bili izvoljeni za starosto: dr. Karel Triller; za I. podstarosto: Jos. Lenarčič na Vrhniki; za II. podstarosto dr. Windischer; za načelnika: dr. Murnik; za tajnika I. Rupnik; za zapisnikarja: Avg. Praprotnik; za blagajnika: Jos. Mešek; za namestnike: Mat. Rode, M. Verovšek in Ant. Bučar; za računske pregledovalce: Kajzelj, Boltavzar in Trtnik; za zastopnika v odbor sokolske zveze: dr. Triller in I. Rupnik; za njuna namestnika: Iv. Zakotnik in Jos. Mešek. — Letni župni prispevek se določi na 60 v za vsakega člana. Letošnji župni izlet se vrši v Ljubljani dne 19. junija. — Občni zbor so počastili od »Sokolske zveze« njen starosta dr. Oražen in tajnik Kajzelj, od »Sokolske župe Ljubljana I.« pa gg. Marn, Petrin in dr. Berce.

— **Slovensko trgovsko društvo »Merkur«** opozarja vse g. člane pevce, da se bodo odslej redne pevske vaje vršile vsak torek in četrtek od 9. do 10. zvečer pričenši z 10. t. m. ter prosi, da se istih zanesljivo udeleže.

— **Društvo za preiskovanje podzemskih jam.** V četrtek, 12. maja t. l. se vrši popoldne ob 5. v knjižnici c. kr. deželne vlade ustanovni občni zbor »Društva za preiskovanje podzemskih jam«. Kot smo že svoj čas naglašali, ima to društvo strogo znanstvene in kulturne smotre. Zato vabimo vljudno našo inteligenco, da se čim najštevilneje udeleži tega ustanovnega občnega zbora in po možnosti tudi pristopa društvu ter pomaga reševati obsežne zadače, naši kranjski domovini na slavo in korist.

— **Društvo sodnopisarniških in zemljeknjižnih uradnikov na Kranjskem** je imelo včeraj pod predsedstvom c. kr. nadoficijala g. Pogačnika v hotelu »Štrukelj« v Ljubljani svoj občni zbor pri povoljni udeležbi. Poročilo o delu društva v preteklem letu je bilo ugodno, kajti razven 12 kolegov na Kranjskem, so **vsi člani društva.** Blagajniško poročilo izkazuje 52 K 64 vin. preostanka. Na to je gospod predsednik poročal o nameravani službeni pragmatiki, o akciji sodnopisarniških uradnikov zaradi ugodne rešitve tega važnega vprašanja itd. O tem vprašanju se je razvila daljša debata. Namesto izstopivšega društvenega tajnika, oficijala g. Bizjaka, je bil določen za društvenega tajnika g. oficijal Benkovič. Vsi stavljeni predlogi so bili soglasno sprejeti. Zelo odločno se je poudarjalo, da morajo sodnopisarniški uradniki prisegati na enotno organizacijo. Gospodu predsedniku, nadoficijalu, Pogačniku, se za njegovo neutrudno delovanje v prid društva soglasno izreka zahvala.

— **Zadruga krojačev, krznarjev, klobučarjev in rokovičarjev v Ljubljani** je imela včeraj dopoldne v hotelu »Ilirija« dobro obiskan občni zbor. O delovanju zadruge v preteklem letu je zelo obširno poročal načelnik Fran Jeločnik. Zadruga šteje 143 članov in sicer 78 moških in 65 ženskih, ki imajo skupaj 58 učencev. — Dohodkov je bilo v preteklem letu 974 K 16 vin., izdatkov pa 402 K 60 vin. Od preostanka 571 K 56 vin. se je 400 K plodonosno naložilo. Zadružno premoženje znaša 2557 K 11 vin. — V odbor sta bila izvoljena gg. Ahčin in Držaj, kot odposlanca v pomočniško skupščino pa gg. Držaj in Magdič. Članarina ostane ista kot doslej, namreč 1 K. Precej burna razprava se je vnela po poročilu Brozoviča, načelnika pomočniškega odbora radi izkoriščanja pomočnikov v konfekcijskih obrtih. Zelo važen korak je zadruga storila s tem, da osnuje za svoje člane podporni sklad.

— **Slovenskim geologom.** Ravnokar je izdal c. kr. geološki državni zavod na Dunaju IX. zvezek velikega svojega dela, ki bo obsegalo docela izgotovljeno vso tostransko polovico monarhije. Tudi v tem zvezku se nahaja zopet list specejalne mape (1:75.000), ki se nanaša v pretežnem delu svojega obsega na kranjsko, oziroma sosednjo, popolnoma slovensko czemlje; gre tu za list **Škofja Loka-Idrija.** Kakor znano, je izdal isti zavod doslej že celo vrsto geoloških specijalnih map, ki se tičejo naše ožje, slovenske domovine in sicer liste: **Ajdovščina - Postojna, Železna Kaplja - Kokra, Mozirje ob Savinji, Pragrsko - Slov. Bistrica, Ptuj - Vinica, Rogatec - Kozje** in **Celje - Radeče.** V kratkem izide dalje list **Ljubljana.** — V IX. zvezku je tudi najnovejše kartografsko delo našega rojaka g. dr. **K. Hinterlechnerja,** kot plod večletnega, trudapolnega dela med brati Čehi. Da se odlikuje prav slovenska zemlja po premnogih, naravnih lepotah, je absolutno brez dvoma; ravno tako gotovo je pa tudi, da opazuješ vsako krajino z docela drugačnim užitkom, ako ti ni njeno — gorovje samo mrtva masa, ako ga vidiš nasprotno kot nekaj postalega. Nič pa ne pospešuje tega boljnego dobro izdelana geološka mapa. Sicer pa služijo te tudi razrešitvi

cele vrste praktičnih vprašanj, ako se ne oziramo na strogo znanstvene momente. Vsak list in njega tiskarna razlaga je na prodaj tudi sam zase, ter se dobiva v knjigotržnici L. Schwentner, kjer je sedaj razstavljen list **Škofja Loka - Zg. Idrija.** Cene so različne ter se menjavajo med 2 K 50 v ter 7 K 50 v za posamezen list in razlago.

— **Umrla je** včeraj v Ljubljani ga. Apolonija pl. Foedranspergova, vdova c. kr. finančnega komisarja. P. v m.!

— **Umrl je** v Ljubljani c kr. profesor na I. državni gimnaziji v Brnu g. Ivan Plehan, iz znane narodne rodbine. N. v m p.!

— **Poroka.** Poročil se je danes g. dr. Gustav Rosina, odvetniški kandidat v Ljubljani z gdč. Berto Gregoričevo, hčerko veletržca in posestnika v Ljubljani. Čestitamo!

— **Sobotni kegljaški klub pri »Križu«** je iz različnih vzrokov sklenil prenesti svoje večere od sobote na vsako sredo. Prvo kegljanje bo že to sredo 12. t. m., začetek ob 8. uri zvečer.

Odlikovana gasilca. Za 25letno zvesto delovanje v gasilstvu se je priznala častna kolajna gasilcema Franu Košaku in Franu Hribarju v Šmarju na Dolenjskem.

V **Št. Jerneju** je včeraj umrl posestnik Josip Tavčar, znan daleč naokoli. Pogreb bo v torek ob 8. zjutraj. Blag mu spomin!

Zažgala je hudobna roka v noči na 17. t. m. kozolec in šupo Karla Senerja pri Leskovcu. Škoda znaša okoli 1700 K, pa jo bo trpela zavarovalnica »Konkordija«, ker je bil Šener za toliko zavarovan. Baje se je zdaj sam naznanil neki Juraj Golc, da je on iz hudobije zažgal ta kozolec, v katerem si je bil samolastno postlal za ono noč. Seveda so ga takoj zaprli.

»Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja logaškega« občni zbor se vrši v četrtek, dne 19. maja ob pol 11. dopoldne v Idriji.

Poročil se je v Celju g. Ivan Vodlak, davčni kontrolor (Št. Lenart) z gospodično Mino Speilovo. Bilo srečno!

Občinske volitve se vrše danes in jutri v Št. Pavlu pri Preboldu na Štajerskem. Proti naprednim kmetom so se zvezali klerikalci z vodstvom nemške predilnice. Boj bo vsekako zelo hud.

K »nemštvu« spodnještajerskih mest. Piše se nam: Obrtno-nadaljevalna šola v Radgoni končala je šolsko leto koncem aprila t. l. — Učencev je bilo ob sklepu 103. Med temi pa je bilo, kakor tozadevno izvestje voditelja šole izrečno povdarja, **tri četrtine takih frekventantov, ki niso bili — Nemci.** In to v Radgoni, onem mestecu, ki se emfatično vedno proglaša kot popolnoma — nemško!!

Nadučitelj Kolletnig na slovenski ljudski šoli v Slovenski Bistrici je tajnik tamošnje podružnice nemškega »Schulvereina«. — Kaj bi neki porekli Nemci, ko bi na kaki njihovih šol bil nadučitelj tajnik podružnice naše Ciril-Metodove šolske družbe?! — Seve, na slov. Štajerskem smejo »nemški« in klerikalni učitelji počenjati vse, kar se jim poljubi. Potem je ravnanje à la Kolletnig pač umljivo!

Spodnještajersko »nemško« učiteljsko društvo izvolilo je ob zadnjem svojem zborovanju v Celju odvetnika dr. Gust. Delpina v Ormožu, predstojnika nemškega »Volksrata« spričo zaslug, ki si jih je stekel za razvoj »nemškega« šolstva in učiteljstva na Slov. Štajerskem, svojim častnim udom. — Kedaj bode slov. učiteljstvu na slov. Štajerskem prilika, vsled enakih razlogov koga počastite tako izmed članov slovenskega »Narodnega sveta«?!

Za vinarske zadruge in vinotržce sploh je lepa prilika z nakupom cene hiše v Celovcu, kjer bi bila taka trgovina skoraj brez konkurence. Pojasnila daje potovalni učitelj Ante Beg v Ljubljani.

»Pevsko in glasbeno društvo« v Gorici. Pevsko in glasbeno društvo v Gorici, podružnica »Glasbene Matice v Ljubljani«, priredi na binkoštno nedeljo, 15. t. m. v Pulju na vrtu tamošnjega »Narodnega doma«, v slučaju neugodnega vremena pa v dvorani, s polnim pevskim zborom koncert z izbranim sporedom. Odhod iz Trsta 15. t. m. ob 8. uri zjutraj s parnikom družbe »Dalmatia«. — Za koncert vlada v Pulju in okolici veliko zanimanje.

Razni slovenski in laški obrtniki v Gorici so šli na lim nemškim prefriganim sleparjem. Po Gorici je hodil neki človek okoli obrtnikov ter jih nagovarjal, naj razstavijo svoje izdelke na obrtni razstavi v Parizu. Mnogo se jih je dalo pregovoriti, ker vsakega mika, imeti kako odlikovanje. Povedal je, kam in kako naj pošljejo. Seveda je bilo združeno to s stroški. Nekam jako hitro pa so na to dobili medalje in križce, seveda je bilo treba zopet plačati, tako da so plačali nekateri po 300 do 400 K.

Kak pek je pekel pesivo na Dunaji, kakor mu je bilo naročeno, dobil je po medalji in križec s trakovo v Parizu, kakoršne sploh ni. Nekateri so se pritožili pri trgovski in obrtni zbornici; sedaj vodi preiskavo radi tega goriška sodnija.

V Mlinskem pri Kobaridu na Goriškem se je pripetila velika nesreča. 32letni A. Uršič je oral pri svoji sestri »pri Paršetu«. Ko se je vračal domov, se mu je splašila kobila, si pri drevesu pretrgala komat ter vlekla za seboj nesrečnega Uršiča. Eno nogo si je zlomil na dveh mestih, drugo na enem ter se tudi notranje poškodoval. V vojaški bolnišnici v Kobaridu so mu dali zdravniško pomoč, ali bil je tako poškodovan, da je kmalu na to umrl.

Pevsko in glasbeno društvo iz Gorice napravi o Binkoštih izlet v Pulj, kjer priredi na binkoštno nedeljo koncert na vrtu »Narodnega doma«.

V Zirlu na Tirolskem so se v sredo ponesrečili, kakor nam poroča ondotni slovenski rojak Hojak, trije Hrvatje pri raztopljevanju dinamita. Eksplozija jih je raztrgala na drobne kosce, da ni bilo o njih po katastrofi skoro niti sledu.

Otvoril je na Sv. Petra nasipu št. 7. svojo delavnico stavbni in umetni steklar Maks Tušek, rodom Slovenec, ki se je izučil v svoji stroki v različnih tu in inozemskih podjetjih. Glej inserat.

V deželno bolnico so včeraj pripeljali 7letnega pastirja Ivana Povšeta iz Polšnika, ki je bil padel s kozolca in si zlomil levo roko

Nesreča. Ko je v soboto zvečer peljal po Sv. Petra cesti kočijaž Ivan Črne nekega uradnika iz papirnice, mu pride na razpotju Resljeve ceste nasproti s kolesom pleskarski pomočnik Matija Urbanc, ki je zavozil v konja in padel pod njega. Ko je uradnik opazil, da je kolesar poškodovan, ga je dal s svojim vozom prepeljati na dom. Pri padcu se je Urbancu tudi kolo močno poškodovalo.

»Mica Kovačeva« se je predvčerajšnjem zvečer pojavila v gostilni Karla Čenčiča v Hilšerjevi ulici v osebi nekega neznanega delavca. Ko je možak zavžil za 2 K 40 vin. je potem natihoma izginil.

Pod voz je prišel v soboto na Bledu 78letni vžitkar Andr. Vrhune, in se smrtnonevarno poškodoval. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 11 Macedoncev. V Beljak je šlo 30, na Dunaj 22, v Heb pa 10 Hrvatov. Predvčerajšnjem je šlo v Ameriko 25 Hrvatov in 11 Črnogorcev; nazaj je prišlo pa 35 Hrvatov in Slovencev. V Heb je šlo 35, v Buvhs 40, v Beljak pa 25 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 40 Lahov.

Izgubljeno in najdeno. Dijak Fran L. je pozabil na Gradu pelerino. Posestnica Frančiška Okornova je izgubila denarnico, v kateri je imela čez 15 K denarja. Neka dama je izgubila narodno haubico. Zasebnica ga. Ljudovika Češkova je izgubila zlat uhan. Delavka Marija Benedekova je izgubila denarnico, v kateri je imela čez 5 K denarja.

»Slovenska Filharmonija« koncertira jutri pri večerni predstavi elektroradiografa »Ideal«, zraven glavne pošte, od tričetrt na 6. do 10

Slovanski Jug.

— **Slovenski izlet v Belgrad.** Kakor je znano, priredi slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« meseca julija izlet v Belgrad. Izletniki odidejo iz Ljubljane **v petek 1. julija popoldne ob 3.** in dospo v Belgrad v soboto okrog 11. dopoldne. V nedeljo zvečer **3. julija** je koncert. Ponedeljek 4. julija je določen za ogledovanje mesta in njegovih znamenitosti. V torek **5. julija** se izletniki vrnejo v domovino. Ako se zglasi zadostno število izletnikov, se najame iz Zagreba poseben vlak. V tem slučaju bo stala vožnja **iz Zagreba do Belgrada in nazaj v III razredu okroglo 10 kron, v II. razredu pa 16 kron.** Belgrad je eno najinteresantnejših mest v Evropi, znamenito tako po svoji preteklosti kakor tudi po svoji sedanjosti, mesto, ki ga opeva tudi naša narodna pesem. Marsikdo si je pač že želel, da si na svoje oči ogleda mesto, kjer se je prelilo po pričanju zgodovine toliko krvi, pred vsem slovanske kakor nikjer drugje v Evropi, toliko krvi, kakor pravi slovenska narodna pesem: »da b' gnala mlinske kamne tri«. Slovencem in Slovenkam se sedaj nudi prilika, da si ogledajo to zgodovinsko znamenito mesto in se na licu mesta pouče o razmerah v balkanski Srbiji. Zato jih vabimo, naj se v čim največjem številu udeleže izleta. Prijaviti se je treba najkasneje do 31. maja pri odboru pevskega društva **»Ljubljanski Zvon«** ali pa pri njegovem predsedniku dr. Šviglju, odvetniku v Ljubljani. V slučaju da se zglasi zadostno število izletnikov, se bo poslalo »Kolpo« po morju in suhi Dalmacije.

— **O vdovo Nastića.** Z Dunaja smo prejeli to-le pismo: »Gospod urednik! Kot naročnik vašega lista sem slučajno naletel na kratko notico o Gjorgju Nastiću. Ta mi daje povod, da vas kot gospodar kavarne »Klagenfurt«, Dunaj, IV., Favoritenplatz, obvestim, da sem jaz kupil to kavarno od Nastića dne 12. aprila t. l. in da Nastića ni več tukaj. Zgodilo se je docela slučajno, da sem kupil to kavarno od Nastića, ki mi preje ni bil znan. V sedanjo mojo kavarno zahajajo Čehi, Slovenci, Srbi in Hrvatje, ker sem naročen na razne slovanske časopise in ker govorim tudi sam srbsko-hrvatsko. Prosim vas, da sprejmete v vednost, da Nastić ni več gospodar te kavarne. Z odličnim spoštovanjem K. Smetana, lastnik kavarne »Klagenfurt«.

— **Dopolnilne volitve v hrvatski sabor** v Brodu in Ludbregu so se vršile preteklo soboto. V Brodu je dobil kandidat hrvatsko-srbske koalicije dr. Hinko Hinković pri prvotni volitvi 303 glasove, frankovec dr. Prebeg 322, kandidat kmetske stranke Martinović pa 37 glasov. Ker ni dobil nobeden izmed kandidatov absolutne večine, se je vršila takoj ožja volitev, pri kateri so pristaši kmetske stranke glasovali za kandidata koalicije dr. **Hinkovića,** ki je bil na to izvoljen za poslanca z 22 glasovi večine. V Ludbregu je dobil pri prvotni volitvi kandidat kmetske stranke dr. Ante Radić 133 glasov, kandidat koalicije dr. Damaška 84, frankovec dr. Ružić pa 103 glase. Pri ožji volitvi so glasovali pristaši koalicije za dr. **Radića,** ki je bil na to tudi izvoljen. Frankovci so torej v obeh prejšnjih svojih trdnjavah pogoreli, kar je samo v korist Hrvatske.

— **Obsojeni obrekovalci.** V soboto je bila v Zagrebu obravnava proti urednikoma »Agramer Zeitung« Bresnitzu in Souvanu, ker sta dolžila zagovornika v »veleizdajniškem« procesu dr. Hinkovića in dr. Budisavljevića, da sta dobila iz Belgrada 20.000 dinarjev. Obtoženca sta priznala, da nimata nobenih dokazov za svojo obdolžitev. Sodišče jih je obsodilo v enomesečni zapor, ki se spremeni v denarno globo v znesku 300 kron.

— **Hrvatski sabor** je imel v soboto sejo, v kateri je vlada predložila novo volilno reformo. Vsebina volilne reforme se krije s točkami, ki smo jih že navedli v našem listu. Po tej volilni reformi bo imelo na Hrvatskem volilno pravico 250.000 državljanov, to je 10·47% vsega prebivalstva. Sabor je razpravljal v sobotni seji o raznih interpelacijah. Debata o volilni reformi se prične nemara že danes.

Kralj Edvard VII. †.

O zadnjih urah umrlega angleškega kralja poročajo sledeče: V petek zjutraj je kralj s svojim tajnikom še reševal vladne zadeve. Čez dan je padel dvakrat v omotico. Kašljanje in težave v dihanju so ga tako izmučile, da leva stran srca sploh ni več funkcionirala. Niti inhalacije kisika niso mogle več pomagati. Sicer pa je bil skoro do konca pri zavesti in se je informiral o pripravah za sprejem japonskega princa Fushimi in o japonski razstavi. Nato pa je spet padel pred polnočjo v omotico iz katere se ni več prebudil. V zadnjih trenutkih je bila pri kralju kraljica in vsi otroci, razen norveške kraljice; ta je brzojavila, da takoj odpotuje.

Takoj, ko se je zaznalo za kraljevo smrt, so kondolirali vladarski dvori. Naš cesar je odpovedal udeležbo na majskem korzu dne 9. t. m. in diner na čast švedskemu kralju. Tudi otvoritve lovske razstave se ne udeleži.

V Londonu se je v soboto popoldne sešel tajni svet, ki je proklamiral novega kralja. Parlament se je sešel v soboto popoldne in je novemu kralju prisegel udanost. Novi kralj se imenuje Jurij V. Dozdaj se ni veliko vtikal v javno življenje. Velja pa kot zelo izobražen, plemenit in dober človek. Tudi kraljica je zelo priljubljena, ne-le ker je lepa, temveč pred vsem zaradi dobrega srca in duhovitosti.

Vsled kraljeve smrti so liberalci sklenili prekiniti svoj boj proti gosposki zbornici. Reforma gosposke zbornice letos ne pride več v pretres.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesarjev zastopnik pri pogrebu angleškega kralja.

Dunaj, 9. maja. Definitivno je določeno, da bo cesarja Franca Josipa zastopal pri pogrebu kralja Edvarda prestolonaslednik Fran Ferdinand, ki odpotuje z Londona že danes. Na krsto bo položil drageoena venec s napisom: »Fran Jožef«. Na dvoru je predpisano dvomesečno žalovanje.

Nov davek.

Dunaj, 9. maja. V listu »Der Morgen« napoveduje poslanec dr. Steinwender, da bo vložil v parlamentu predlog glede uvedbe davka na železo. Ta davek bi baje dajal državi 12 do 15 milijonov dohodkov na leto.

Bolgarski poslanik pri prestolonasledniku Franu Ferdinandu.

Dunaj, 9. maja. Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand je včeraj sprejel v posebni avdijenci bolgarskega poslanika na avstrijskem dvoru Gešova.

Kraljevič Aleksander na Dunaju.

Dunaj, 9. maja. Na povratku iz Benetk je prispel semkaj srbski prestolonaslednik kraljevič Aleksander. Potuje v najstrožjem inkognitu pod imenom grofa Topole.

Cesar poseti Bosno in Hercegovino.

Dunaj, 9. maja. Poluradni »Fremdenblatt« priobčuje na čelu lista vest, da se je cesar odločil posetiti Bosno in Hercegovino V Bosno se napoti koncem tega meseca in sicer iz Pešte. V Sarajevu ostane tri dni, v Mostaru pa en dan. Cesarja bodo spremljali v Bosno vsi skupni ministri in oba ministrska predsednika.

Baron Bienerth pri cesarju.

Dunaj, 9. maja. Včeraj je sprejel cesar v polurni avdijenci ministrskega predsednika barona Bienertha, ki mu je poročal o političnem položaju.

Požar na Koroškem.

Celovec, 9. maja. V vasi sv. Miklavž na Dravi občina Marija na Zili je včeraj uničil požar cerkev in 12 hiš. Kako je nastal požar, se ne ve.

Okraden cesarski namestnik.

Lvov, 9. maja. Namestniku dr. Bobrzynskemu je bila v soboto, ko je odhajal na Dunaj, na kolodvoru ukradena aktna torbica, v kateri je imel razne redove in važne uradne spise.

V poiskih za — »veleizdajalci«.

Črnovice, 9. maja. Včeraj je vlada tu **razpustila** vsled denuncijacij ukrajinske stranke vsa ruska kulturna društva: »Narodni dom«, »Obščestvo russkih ženščin«, »Detskij prijut« in akademično društvo »Karpat«. Policija je povsodi izvršila **hišne preiskave.** Degerovskij.

Govorniška tribuna se je podrla.

Budimpešta, 9. maja. Včeraj je govoril v Oroszhaszi bivši minister Kristoffy o političnem položaju. Zavzemal se je za uvedbo splošne in enake volilne pravice ter naglašal, da ne bo preje miroval, dokler se ne izvede taka volilna reforma. Sredi njegovega govora se je podrl govorniški oder, na katerem se je nahajal on s poročevalci raznih listov. K sreči ni bil nihče poškodovan. Volilci so govorniku prirejali navdušene ovacije.

Srbska opera v Bolgariji in Sofiji.

Belgrad, 9. maja. Belgradska opera se napoti 13 t. m. na gostovanje v Sofijo in Plovdiv. V ugodnem slučaju priredi par predstav tudi v Carigradu, od koder se vrne preko Soluna in Skoplja v Belgrad.

K pogrebu kralja Edvarda.

Petrograd, 9. maja. Carica vdova Marija Feodorovna in veliki knez Mihail Aleksandrovič sta odpotovala v London, da se udeležita pogreba kralja Edvarda.

Smrt pesnice Aganoor in njenega soproga.

Rim, 9. maja. Znana italijanska pesnica Vitorija Aganoor, soproga grofa Gvidona Pompilja, je umrla na posledicah težke operacije. To je njenega soproga tako užalostilo, da se je včeraj ustrelil z revolverjem.

Gerolamo Rovetta umrl.

Milan, 9. maja. Tu je umrl slavni italijanski pisatelj Gerolamo Rovetta, eden izmed najuglednejših sodobnih italijanskih književnikov. Pokojnik je bil rojen v Brešciji in je dopolnil svojo 58 leto.

Volitve na Francoskem.

Pariz, 9. maja. Pri ožjih volitvah sta bila izvoljena Brisson in Millerand, dočim je bivši minister Doumer propadel.

Angleška kraljica vdova.

Pariz, 9. maja. Angleška kraljica vdova Aleksandra se preseli v svojo domovino Dansko, kjer bo živela v nekem gradu ob morju skupno s svojo sestro rusko carico vdovo Marijo Feodorovno.

Kdaj bo pogreb kralja Edvarda?

London, 9. maja. Kakor se čuje, bo pogreb kralja Edvarda v petek 20. t. m., vendar pa še oficijelno dan ni določen. Žalovalna doba na Angleškem bo trajala eno leto.

Žrtve potresne katastrofe v Kartagu.

New Jork, 9. maja. Po najnovejših poročilih iz Kosta Rike je pri potresni katastrofi poginilo v celem 3000 oseb, najmanj toliko pa jih je manj ali več ranjenih in poškodovanih.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Ante Pestotnik.

Izjava.*)

Mestna občina ljubljanska je razpisala mizarska dela z okovi pri stavbi c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani.

Obrtna šola ima lastno stavbeno vodstvo pod tehničnim vodstvom gospoda stavbnega nadsvetnika Duffeja.

Ofertni rok za ponudbo je potekel dne 30. aprila 1910; a stavbeno vodstvo obrtne šole je še dne 29. aprila 1910 spopolnjevalo razpis mizarskega dela in okovja.

Pred 29. aprilom 1910 ni mogel torej nihče napraviti popolnoma točnega oferta.

Še le potem, ko je bil znan obseg vseh mizarskih del z okovjem, to je dne 29. aprila t. l. zamogel je vsak posamezni podjetnik pričeti s sestavo proračuna in ponudbe.

Podpisani Franc Burgar prevzel sem nalog, da sestavim proračun in ofert za okna z okovjem.

Radi nedostajanja časa moral sem delati z mrzlično naglico.

V tej naglici računal sem enotno ceno za mizarsko delo **z okovi skupaj** tako, da so bila v teh enotnih cenah zaračunjena mizarska dela in okovi.

Razven tega sem napravil še poseben račun za okovje.

Skupna cena glede okovja se torej ne bi smela prišteti k mizarskemu delu, marveč bi se morala od slednjega odšteti, da bi se razvidelo ceno za mizarsko delo.

V omenjeni naglici pa sem se zmotil, ter sem prištel skupni ceni za mizarska dela in okovje — še skupno ceno za okovje, mesto da bi bil od prve svote odštel drugo.

Moj ofert — sestavljen v največji naglici, — je torej vsled te pomote nepravilen.

Moj ofert so pa ostale meni prijateljske mizarske tvrke, katere so stavile svoje ponudbe iz navedenih vzrokov tudi šele v zadnjem hipu, prepisale, in je prišla na ta način moja računska napaka tudi v ofert ostalih meni prijateljskih tvrdk.

Da se je ta pomota slučajno v ta ofert vrinila, je povzročil brezdvomno kratek čas, ki mi je preostajal za sestavo proračuna in oferta.

Ta pomota je bila tako prozorna in očividna, da bi jo moralo stavbeno vodstvo takoj na prvi pogled uvideti.

Naravno je torej, da sem tudi jaz, Franc Burger, to napako že po nekoliko dneh po zopetnem razmotrivanju zapazil in o tem obvestil svoje soponudnike.

Predno sem torej izvedel o visokosti ponudbe tvrdke Tönnies in njenih cenah, podal sem se h gospodu županu ter sem mu pojasnil, da so naše ponudbe pomotne in da se nahajajo v njih ravnokar omenjene računske pomote. Obenem sem mu vročil pismeno izdelan popravek naših ponudb, kateri je bil potem sicer res za malo svoto 2687 K — kakor se je to pozneje izkazalo. — višji, nego ponudba tvrdke Tönnies.

Gospod župan je tedaj izjavil, da jemlje to v vednost in da bo odstopil celo stvar stavbnemu odseku v zopetni pretres.

Iz teh navedb torej jasno sledi, da ne tiči v mojem postopanju in v postopanju mojih soponudnikov nič-esar nemoralnega in nepoštenega.

Kajti tako prozorne računske pomote, kakoršne sem napravil v predležečem slučaju, se pač ne more smatrati kot kak poskus varati občino! Vsaj ima mestna občina pri stavbi obrtne šole svoje stavbeno vodstvo, katero je moralo na prvi pogled uvideti to računsko pomoto.

Kar se pa tiče dejstva, da je naš ofert za 2687 K višji, nego ofert tvrdke Tönnies, moramo pa le naglašati nastopno notorično dejstvo:

Vsak obrtnik zamore eno in isto mizarsko delo izdelati za visoko kakor tudi za nizko ceno; seveda bo tudi potem dotični izdelek pri višji ceni izboren, pri nizki ceni pa malovreden.

Toliko javnosti v pojasnilo objektivne resnice. 1666

Z odličnim spoštovanjem

FRANC BURGER,
mizarski mojster v Spodnji Šiški.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Meteorološčno poročilo.

Višina nad morjem 299·2. Srednji zračni tlak 736·0 mm

mes.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura C	Vetrovi	Nebo
7.	2. pop.	741·5	18·7	p. m. zah.	jasno
„	9. zv.	7..·3	13·2	sl. zahod	del. jasno
8.	7. zj.	739·5	10·2	slab jug	sk. oblač.
„	2. pop.	736·1	14·0	„	oblačno
„	9. zv.	734·2	13·7	moč. jug	„
9.	7. zj.	737·3	7·2	sr. svzhod	pol. oblač

Srednja predvčerajšnja temperatura 14·0°, norm. 13·0°; za včerajšnjih 10·0°, norm. 13·1°. Padavina v 24 urah 0·0 mm in 39·4 mm.

Ob desetih po noči na ponedeljek močna nevihta.

Prodajalna s stanovanjem

1664 na prometnem kraju v Ljubljani

se odda za avgust.

Natančnejše na Gruberjevi cesti 3.

Ključarskega pomočnika

sprejme 1660

Franc Šmajdek, ključavničar na Jesenicah.

Zenske!

Proti malokrvnosti, bledičnosti, slabosti organizma edino zanesljivo sredstvo

„železnate kroglice“

škatlica K 3·— Dobiva se v **Buda-Pešti, Apotel-Apotheke, József-Körut 64.**

V notarsko pisarno v Ložu se sprejme **takoj** v zemljeknjižnih zadevah izvežban, vesten 1662

uradnik

!! Za izletnike !!

Lepo stanovanje, obstoječe iz 3 sob kuhinje itd. se **odda na Skaručni.** Natančneje pove lastnik, **Matej Sršen, Skaručna št. 20.** 1661

Po naključbi ostalo

stanovanje

iz treh sob in dela vrta v novi hiši, **Ilirska ulica št. 29,** 1638

se takoj odda mirni stranki.

Kupijo se 1644

prazne steklenice

(buteljke)

od vina in konjaka.

Ponudbe z navedbo skrajnih cen in množine pod šifro **„A. B.“** na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Josip Ahčin

civilni in vojaški krojač, Ljubljana.

Izprašan od obrtnega pospeševalnega urada | c. kr. trgov. ministerstva na Dunaju.

Izdeluje vse vrste obleke

in se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

— — Cene jako nizke. — —

∴ Postrežba točna in poštena. ∴

Najnovejši, zanesljivi

VOZNI RED

veljaven od **1. majnika**

je izšel

ter se dobiva pri 1557

FR. IGLIČ, Mestni trg,

trgovina s papirjem in galanterijo.

Josip Sterle,

posestnik in promirani medvedji lovec v Koritnicah, pošta Knežak pri Št. Petru na Krasu piše sledeče:

Gospodu

Gabrijel Piccoliju

lekarnarju

v Ljubljani.

Vašo tinkturo za želodec sem že vso z velikim uspehom porabil, katero iz srca priporočam v veliko korist vsaki družini ter se Vam iskreno zahvaljujem in prosim, blagovolite mi poslati še 24 steklenič Vaše tinkture za želodec. 711

Potrtim srcem javljamo prežalostno vest, da je naš nepozabni iskrenoljubljeni soprog, oziroma oče, sin, zet in brat, gospod

IVAN PLEHAN

c. kr. profesor na I. drž. nem. gimnaziji v Brnu,

v nedeljo 8. maja 1910 ob ¼12 dopoldne v 38. letu svoje starosti po dolgi in mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umirajoče blaženo v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnika bo v torek, dne 10. maja 1910 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta 63 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

Dragega rajnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana-Brno, dne 9. maja 1910.

Irma Plehan roj. **Öller,** soproga. — **Mara, Viktor,** otroka. — **Marija Petschnig** vdova **Plehan,** mati. — **Rajko Petschnig,** očem. — **Terezina Klein** roj. **Plehan,** sestra. — **Viktor Plehan,** brat. — **Ana Öller** roj. **Institóris pl. Mossóczy,** tašča.

Tužnim srcem javljamo, da je naša iskreno ljubljena mati, gospa

Apolonija pl. Foedransperg

vdova c. kr. finančnega komisarja

danes ob polu 2. uri zjutraj, po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 73. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki predrage rajnice bodo v ponedeljek, dne 9. maja ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Komenskega ulica št. 11 prepeljani na pokopališče k Sv. Križu.

Venci se na željo pokojnice hvaležno odklanjajo.

Nepozabno rajnico priporočamo v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 8. maja 1910.

Dr. Konstantin vitez Foedransperg, sin.

Gabrijela, Amalija, Izabela pl. Foedransperg, hčere.

Zmožna, intiligentna **moška moč** išče se v pisarno kot

knjigovodja

Ponudniki zavarovalne stroke imajo prednost. Vstop in plača po dogovoru. Ponudbe na upravništvo tega lista pod **„šifro 1.“** 1592

Avtomobil

za 4 osebe

se po jako ugodni ceni proda.

Več se poizve 1528

v Sp. Šiški 220, pri Šebeniku.

Naznanilo.

Dovoljujem si tem potom naznaniti p. n. občinstvu otvoritev svoje delavnice kot

stavbni in umetni steklar.

Prevzemam vsa v to stroko spadajoča nova dela in poprave, kakor tudi izdelovanje 1659 okvirov za zrcala in podobe itd. po najnižjih cenah.

— Za mnogobrojna naročila se priporoča —

stavbni in umetni steklar **Maks Tušek** Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

Velika binkoštna okazijska prodaja

1665

od torka do sobote,

v izgotovljenih oblekah za gospode in otroke ter najmodernejše konfekcije za dame in deklice. Velika izbira slamnikov za gospode in dečke.

O. Bernatovič

„Angleško skladišče oblek“, Ljubljana, Mestni trg štev. 5.

Lepa

birmanska darila!

Največja in najbogatejša izbira, po **jako znižanih cenah.**

Se vljudno priporočam gg. botricam in boterčkom za obilen obisk z velespoštovanjem

FR. ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani.

Cenik z koledarjem tudi po pošti prosti.

Stanovanje

s 3 sobami in balkonom v I. nadstropju **v Knaflovi ulici štev. 5**

se odda za avgust.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočeno **črno dalmatinsko vino** 372

Kûč.

najboljše sredstvo.

Br. Novakovič, Ljubljana.

V modnem salonu Nina Pressl na Sv. Petra c. 20

se takoj sprejmeta

2 šivilji

in sicer ena za taille, druga za rokave.

Sprejmem takoj najdalje pa do **1. junija 1910** 1647

kontoristinjo

veščo slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Plača po dogovoru.

J. Krašovec v Žalcu.

Radi ugodnega nakupa najnižjencee!

Najcenejša

birmska darila

priporoča

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg.

Nikelnasta ura	K	3·40	in naprej
Prava srebrna ura	„	7·50	„ „
„ „ „ z dvojnim pokrovom	„	14·—	„ „
14 kar. zlata damska ura	„	25·—	„ „
„ „ „ moška ura	„	45·—	„ „

Vse v finih šatuljah za darila pripravno. — Popravila točno in ceno.

Velika zaloga zlatnine in srebrnine. Cenovnik zastonj in poštnine prosto.

Pozor kolesarji!

Močna kolesa od 110 K naprej, finejša od 150 K naprej.

Glavna zaloga „Puchovih“ koles

kot znana najfinejša z najlažjim tekom.

Vse kolesarske notrebščine, popravila in najnovejši fini

šivalni stroji po najnižjih tovarniških cenah.

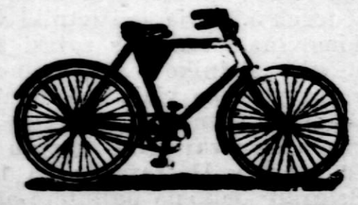

FR. ČUDEN

trgovec v Ljubljani.

— Cenik zastonj in poštnine prosti. — 1257

Nihče naj ne zamudi priti in čuditi se!

Po tovarniških cenah se prodajajo od 3. maja naprej zaradi opustitve naše tvorniške zaloge

	govorilni aparati od K	15·—	naprej,
	plošče . . . . . „ „	1·—	„
1573	orkestroni . . . „ „	300·—	„

v Ljubljani, Sodnijska ulica 3.

F. Machinek & sinovi, Dunaj-Lipsko, Praga, Brno.

Nikdar več!

ne premenjam mila, odkar rabim **Bergmannovo lilijino mlečno milo z lesenim konjičkom** (znamka lesen konjiček) tvrdke Bergmann & Co., Dečin na L., ker je to edino najbolj učinkujoče medicinalno milo proti solnčnim pegam in za negovanje lepe, mehke in nežne polti. Kos po 40 vin. se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah itd. II. 505

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.